

[Fritze Teisen.]

der i Driften vil være langt billigere end de mange og smaa Skoler, og Spørgsmaalet vil efter min Mening være, om man ikke ved den bebudede Revision af Højskole- og Landbrugsskoleloven snarere burde forhøje Elevantallet end i dette Tilfælde at sætte et lavere Elevantal. Men det er et Spørgsmaal, man kan overveje, og jeg i hvert Fald vil ikke paa Forhaand binde mig til nogen Beslutning derom; man maa først se de Begrundelser, der kommer frem baade for det ene og for det andet Standpunkt.

Det var det ene Sted, hvor man har brudt Ligestillingen. Det andet Sted, hvor Ligestillingen er brudt, angaar Varigheden af Kursuset, idet man som almindelig Regel fastsætter, at et Kursus ikke skal være under 5 Maaneder, for at der kan gives Tilskud. Jeg er ikke sikker paa, at det rent national-økonomisk set vil være praktisk at gøre Kursuset saa langvarigt. Der er ikke Tvivl om, at paa en virkelig god Skole, hvor Undervisningen er tilrettelagt rigtigt — og det maa man jo gaa ud fra, den bliver i disse Tilfælde, hvor Skolerne skal anerkendes og stadig skal kontrolleres, og hvor det i Virkeligheden er en Æressag for Skolerne at staa saa højt som muligt; der vil Undervisningen blive første Klasse — vil et 3 Maaneders Kursus i mangfoldige Tilfælde være tilstrækkeligt for den paa-gældende unge Kvinde til, at hun faar et saadant Grundlag, at hun kan arbejde videre paa egen Haand, naar hun har den fornødne Interesse derfor. Det vil betyde en Del for Staten, og for de enkelte Elever vil det betyde, at de lettere kan skaffe de fornødne Midler, naar de kun skal være 3 Maaneder paa Kursus, end naar de skal være der 5 eller 10 Maaneder. Jeg mener, det er Spørgsmaal, man maa overveje, og jeg haaber ogsaa, at den højttærede Undervisningsminister vil kunne dele disse Anskuelser, der vil komme frem om at ligestille 3 Maaneders Kursus med 5 Maaneders og 10 Maaneders Kursus med Hensyn til Tilskud. Derfor var det jo ikke givet, at alle Skoler indførte baade 3, 5 og 10 Maaneders Kursus, men det vilde sikkert være en overordentlig praktisk Ordning baade for Staten og for de private. Det vil være besparende, og det vil maaske paa en vis Maade give en større Tilstrømning; flere Mennesker vil kunne komme til at benytte sig af Skolerne.

Det ærede 5te Medlem for 1ste Kreds (Andrea Brochmann) mente, at man maaske nok i Fremtiden blev nødt til at bevilge noget mere til disse Skoler, end der er fore-

slaaet her. Dertil vil jeg sige, at der er endnu den lille Forskel mellem Højskoleloven og dette Lovforslag, at i Højskoleloven har man begrænset Statens samlede aarlige Tilskud, hvilket man ikke har gjort her, saa for saa vidt kan der komme omtrent saa store Udgifter, som det skal være. Men naar man ikke har begrænset Tilskuddet, skyldes det naturligvis, at det i Øjeblikket er ganske umuligt at overse, hvor store Udgifterne vil blive, idet man ikke kan overse, hvor store Omkostningerne vil blive ved disse Skoler. Men en Ting synes mig i denne Forbindelse at være givet: at i nogenlunde samme Forhold som Tilskuddet til Husholdningsskolerne vil stige, i nogenlunde samme Forhold maa Tilskuddet til Højskolerne gaa ned, thi det er jo klart, at den Husholdningsundervisning, som i Øjeblikket gives paa Højskolerne, i Fremtiden vil blive langt mindre søgt, end den bliver i Øjeblikket, og følgelig vil Højskolerne Elevtal paa dette Omraade gaa ned. Eleverne vil gaa over til de egentlige Husholdningsskoler, og det vil sikkert medføre en forholdsvis Indskrænkning af Tilskuddet til Højskolerne og bør naturligtvis medføre en saadan, saaledes at det kan bevirke, at man ved en eventuelt kommende Revision af Højskoleloven maa skride til en Indskrænkning af det fastsatte Maksimum for Tilskuddet til Højskolerne. Thi det er klart, at tager man en Del af Omraadet bort fra disse, vil der ikke i Fremtiden være Anvendelse for nær saa store Beløb, som der har været hidtil.

Jeg tror, at man fra alle Sider med Glæde vil hilse Forslaget om, at Kvinderne nu endelig faar Lov til at faa en rationel Uddannelse i Husholdning, som de tidligere i saa høj Grad har savnet og ogsaa har ønsket. Jeg kan paa mit Partis Vegne anbefale Lovforslaget til en hurtig og villig Behandling i et Udvalg.

Marie Hjelmer: Det foreliggende Forslag om at lovfæste og forøge Tilskuddet til Husholdningsskoler kan jeg paa mit Partis Vegne billige og anbefale. Jeg kan personlig udtale, at jeg med stor Glæde hilser Lovforslaget, fordi jeg betragter det som en Anerkendelse af Betydningen af Kvindernes specielle Indsats paa Husholdningsomraadet. Det er alt for ofte sket, at det kvindelige Arbejde i Hus og Hjem er blevet underkendt. Naturligvis blev det anset som nødvendigt og paaskønnelsesværdigt, naar en Husmoder paa en dygtig og økonomisk Maade førte sit Hus, men man — og hermed tænker jeg naturligvis paa Mændene —